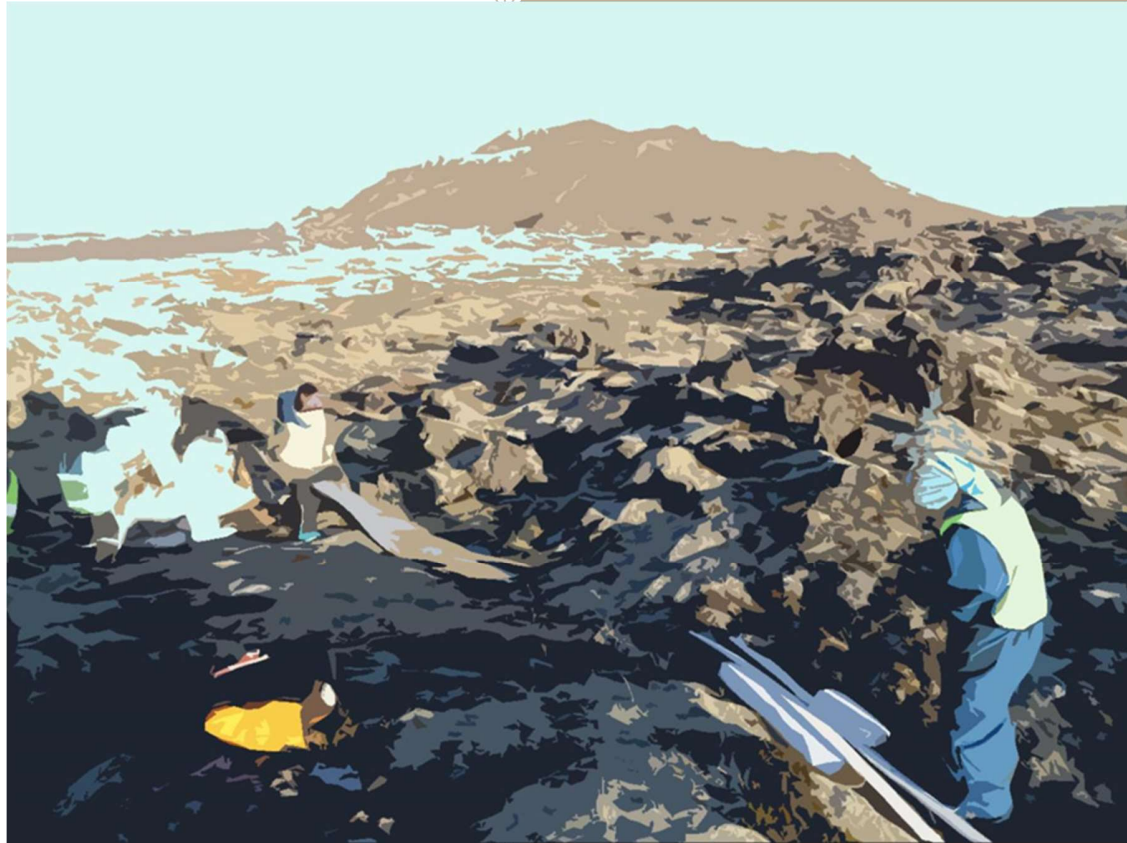

Jafnréttisstefna Heilsuleikskólans Urriðabóls

Efnisyfirlit

Inngangur	2
Í Aðalnámskrá leikskóla.....	2
Jafnréttisstefna.....	3
Jafnréttisteymi.....	5
Jafnréttisáætlun	6
Nemendur.....	6
Foreldrar	7
Starfsfólk.....	7
Heimildaskrá.....	8

Inngangur

Hér ber að líta jafnréttisstefnu Heilsuleikskólans Urriðabóls sem byggir á lögum, reglugerðum, stjórnarskrá og sáttmálum sem sett hafa verið um málefnið. Í Aðalnámskrá leikskóla segir að markmið jafnréttismenntunar skuli vera að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lífa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis (*Aðalnámskrá leikskóla, 2011*).

Til að framkvæma jafnréttisstefnu skólans verður sett fram verkefnastýrð jafnréttisáætlun þar sem sett verða fram markmið, verkefni, ábyrgð og tímarammi. Með áætluninni verður unnið að því að framfylgja markmiðum Aðalnámskrár um jafnréttismenntun með því að samþætta jafnréttissjónarmiðum við alla starfsemi leikskólans ásamt sértækum aðgerðum um kynjajafnrétti. Það hefur sýnt sig að þetta tvennt, ásamt öflugri fræðslu starfsfólks og barna er nauðsynlegt til þess að árangur náist. Markmiðið er því að gera starfsfólk leikskólans betur í stakk búið til að greina kynjamismun í orðræðu, námsaðferðum og -umhverfi leikskólans.

Jafnréttisstefna

Jafnréttisstefna Urriðabóls er gerð í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, Aðalnámskrá leikskóla, Barnasáttmálann og Stjórnarskrá Íslands. Hún á við um nemendur, foreldra og starfsfólk leikskólans til að tryggja að jafnrétti nái til allra í leikskólasamfélaginu. Stefnt er að allir aðilar njóti jafns réttar án tillits til kyns, kynþáttar, trúarbragða, uppruna, fötlunar og/eða kynhneigðar. Lögð er áhersla á að komið sé fram við alla af virðingu á jákvæðan og uppbyggilegan hátt og lagst gegn hvers konar einelti.

Jafnréttisstefna þessi tekur m.a. mið af:

Aðalnámskrá leikskóla þar sem segir að í lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla séu skýr ákvæði um að á öllum skólastigum skulu nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. sé lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu og atvinnulífi. Að áherslu beri að leggja á að drengir og stúlkur eigi sem víðtækasta og jafnasta möguleika. Hvergi í skólastarfinu, í inntaki né starfsháttum, ættu að vera hindranir í vegi hvors kynsins. Mikilvægt að í öllu skólastarfi, jafnt í kennslustundum sem í öllum samskiptum, séu þessi ákvæði jafnréttislaga höfð að leiðarljósi. Jafnréttismenntun vísar í senn til inntaks kennslu, námsaðferða og námsumhverfis (Úr Aðalnámskrá leikskóla frá 2011, bls 14).

Lögum um leikskóla þar sem markmiðið er að: „Í leikskólum skal velferð og hagur barna hafður að leiðarljósi í öllu starfi. Veita skal börnum umönnun og menntun, búa þeim hollt og hvetjandi uppeldisumhverfi og örugg náms- og leikskilyrði. Stuðla skal að því að nám fari fram í leik og skapandi starfi þar sem börn njóta fjölbreyttra uppeldiskosta. Starfshættir leikskóla skulu mótast af umburðarlyndi og kærleika, jafnrétti, lýðræðislegu samstarfi, ábyrgð, umhyggju, sáttfýsi, virðingu fyrir manngildi og kristinni arfleifð íslenskrar menningar (Lög um leikskóla, nr. 90, 2008).

Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, sem hefur það að markmiði að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum kvenna og karla og jafna þannig stöðu kynjanna á öllum sviðum samfélagsins. Allir einstaklingar skulu eiga jafna möguleika á að njóta eigin atorku og

þroska hæfileika sína óháð kyni (Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, 2008, nr. 10).

Jafnræðisreglu stjórnarskrárinnar sem segir að allir skulu vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti. Konur og karlar skulu njóta jafns réttar í hvívetna (Stjórnarskrá lýðveldis Íslands, 65. gr., nr. 33, 1944)

Barnasáttmálanum 2. gr. um jafnræði og bann við mismunun. Þar segir að öll börn skuli njóta réttinda Barnasáttmálans án tillits til kynþáttar, litarháttar, kynferðis, tungu, trúar, stjórnmalaskoðana, ætternis, fötlunar, félagslegrar stöðu eða annarra aðstæðna þeirra eða stöðu eða athafna foreldra þeirra.

Jafnréttisstefnu Garðabæjar 3.1 gr. um skóla, íþróttir og tómstundastarf:

Skólaskrifstofa, stjórnendur grunn- og leikskóla og félagsmiðstöðvar í Garðabæ, skulu vinna að því að jafna stöðu kynjanna og veita börnum og ungmennum hvatningu til að nýta hæfileika sína til fulls, bera virðingu hvert fyrir öðru og efla jákvæð samskipti kynjanna. Skulu þessi gildi höfð í fyrirrúmi þegar gerðir eru samningar við íþrótt- og tómstundafélög.

Í þessu skyni skal eftirfarandi haft í huga:

- *Að fræðsla um jafnréttismál sé hluti af skólastarfinu.*
- *Að námsefni mismuni ekki kynjum, vinni gegn fordómum og hafi jafnan rétt allra hópa að leiðarljósi.*
- *Að kennsluhættir taki mið af því fjölbreytta samfélagi sem við tilheyrum.*
- *Að í náms- og starfsfræðslu verði lögð áhersla á að kynna öllum kynjum störf sem hingað til hefur verið litið á sem hefðbundin kvenna- eða karlastörf.*
- *Að sjálfstyrking verði sjálfsagður hluti námsins á öllum skólastigum. 6 f. Að búa öll kyn undir ábyrgð og skyldur fjölskyldu- og atvinnulífs.*
- *Að styrkja jákvæða kynímynd barna og vinna gegn skaðlegum áhrifum klámvæðingar, kynbundinnar og kynferðislegrar áreitni.*

- *Að skipuleggja félags- og tómstundastarf með jafnrétti að leiðarljósi.*
- *Að tryggja að félagasamtök sem njóta aðstöðu, styrkja eða annarra gæða sem Garðabær lætur í té, svo sem til íþróttaiðkunar, gæti jafnréttis kynja í hvívetna.*
- *Að auka þekkingu barna á Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.*
- *Að auka þekkingu barna á samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks.*
- *Að tryggja að virtur sé réttur einstaklinga til þess að skilgreina kyn sitt og miða þannig að því að tryggja að kynvitund þeirra njóti viðurkenningar.*

Jafnréttisteymi

Við skólann starfar fjögurra manna jafnréttisteymi sem ber ábyrgð á að jafnréttisstefnu sé framfylgt og að unnið sé markvisst að jafnréttisáætlun og að hún sé metin reglulega. Á hverju vori kynnir jafnréttisteymi framgang áætlunarinnar og næstu verkefni, sem fara inn í starfsáætlun skólans.

Jafnréttisáætlun

Til að framkvæma jafnréttisstefnu skólans verður sett fram verkefnastýrð jafnréttisáætlun þar sem sett verða fram markmið, verkefni, ábyrgð og tímarammi. Það verður í höndum jafnréttisteymis skólans að halda utan um áætlunina, meta og greina næstu skref. Verkefnin lúta að uppeldi og menntun nemenda, námsefni, námsumhverfi, samskipum, orðræðu, viðhorfum og fræðslu fyrir allt leikskólasamfélagið.

Nemendur

- Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að kynjum sé ekki mismunað.
- Mæta skal þörfum sérhvers barns óháð kyni.
- Tryggja ber að drengir og stúlkur hafi sama rétt, fái sama viðmót og njóti sömu hvatningar og örvunar í skólastarfinu.
- Leggja ber áherslu á að eðlilegt sé að bæði drengir og stúlkur leiki sér með allt leikefni og taki þátt í öllum leikjum
- Unnið skal gegn þeirri tilhneigingu að skipta veröldinni upp í drengi/karla og stúlkur/konur
- Leitast skal við að tryggja að börnin upplifi að bæði karlar og konur starfi í leikskólum og að bæði kyn vinni þar hin ýmsu verk
- Varast ber að nota hugtök sem upphefja eða niðurlægja annað kynið
- Stuðla skal að því að börn upplifi það eðlilegt að bæði kyn vinni hin ýmsu störf í samfélaginu og innan heimilanna
- Þess skal gætt að ýta ekki undir staðalímyndir og að jafnvægi sé á milli þeirra kynjafyrirmynda og hugmynda sem birtast í textum og bókum
- Leitast skal við að hafa sem jafnasta kynjaskiptingu á deildum

Foreldrar

- Gæta þess að kalla eftir upplýsingum frá báðum foreldrum um hagi, búsetu, símanúmer, netföng o.fl.
- Gæta að því að beina samskiptum, upplýsingum og skilaboðum að bæði föður og móður hvort sem þau eru í sambúð eða ekki
- Hvetja bæði feður og mæður til að taka þátt í foreldrasamstarfi
- Leitast við að fá foreldra af báðum kynjum og erlendum uppruna í stjórn foreldrafélags og í foreldraráð
- Vera með jafnréttisfræðslu reglulega fyrir foreldra
- Bjóða foreldrum barna af erlendum uppruna túlka í viðtölum og reyna eins og kostur er að þýða mikilvæg skilaboð

Starfsfólk

- Leitast skal við að í leikskólanum starfi karlar jafnt og konur og að verkaskipting sé ekki kynbundin
- Auglýsingar eftir starfsfólki skulu vera ókynbundnar
- Ef karlar eru í minnihluta skulu þeir ganga fyrir í störf séu umsækjendur jafnhæfir
- Ætlast er til að feður jafnt og mæður taki á sig fjarveru frá vinnu vegna eigin barna
- Veita skal starfsfólki reglulega færðslu um kynferðislega áreitni
- Lögð skal áhersla á að temja sér orðfæri sem höfðar jafnt til beggja kynja
- Stuðlað skal að samræðu um jafnréttismál
- Unnið skal gegn því að litið sé á störf í leikskólunum sem kvennastörf

Heimildaskrá

Aðalnámskrá leikskóla. (2011). Reykjavík: Menntamálaráðuneytið.

Barnasáttmáli sameinuðu þjóðanna. (1992). Sótt 21. janúar 2015 af:

<http://www.barnasattmali.is/barnasattmalinn/barnasattmalinnstyttriutgafa.html>

Jafnréttisstefna Garðabæjar. (2019). Sótt 10. ágúst 2022 af:

<http://www.gardabaer.is/media/stefnur/jafnréttisstefna-2019-2023>

Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Sótt 21. janúar 2015 af

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008010.html>

Lög um leikskóla nr. 90/2008. Sótt 21. janúar 2015 af:

<http://www.althingi.is/lagas/139b/2008090.html>

Stjórnarskrá Lýðveldisins Íslands nr. 33/1944. Sótt 21. janúar 2015 af

<http://www.althingi.is/lagas/142/1944033.html>